

ความสามารถในการใช้โทรทัศน์การศึกษาของครูในโรงเรียนเทศบาล

นางสาว วณิกา จันทุจิรากร

004426

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

COMPETENCY OF MUNICIPAL SCHOOL TEACHERS IN UTILIZING EDUCATIONAL TELEVISION

MISS VANIDA CHANTRUCHIRAKORN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION

DEPARTMENT OF AUDIO-VISUAL COMMUNICATION

GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามวิจิตร
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ *.....* ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการใช้โทรทัศน์การศึกษาของครูในโรงเรียนเทศบาล

ชื่อ นางสาว วนิกา จันทรุจิรากร

แผนกวิชา โสวัตศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2515

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาให้รู้ถึงความสามารถในการใช้โทรทัศน์ การศึกษาของครูเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับ ความรู้และความสามารถที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ทราบว่าครูผู้ใช้โทรทัศน์ การศึกษาควร จะปรับปรุงความรู้และความสามารถของตนเองอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรฐานความสามารถของครูผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาจากตำราและ เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงทำการสำรวจความสามารถของครูเทศบาล- นครกรุงเทพฯ ผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ที่ศึกษาได้เพื่อให้ทราบว่าระดับความสามารถของครูเทศบาลฯ ผู้ใช้โทรทัศน์ การศึกษาอยู่ห่างไกลจากมาตรฐานความสามารถเพียงไร แล้วจึงสรุปและให้ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยทำให้ทราบว่าระดับความสามารถของครูเทศบาลฯ ผู้ใช้โทรทัศน์ การศึกษายังอยู่ห่างไกลจากระดับมาตรฐานหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ สามารถในด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน และการจัด เตรียมห้องเรียน เพื่อการดูโทรทัศน์

ข้อเสนอแนะ

ทางเทศบาลนครกรุงเทพควรจัดให้มีการอบรมครูผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความสามารถในการใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนแก่ครูอาจารย์ใหญ่ควรจัดให้มีห้องสำหรับดูโทรทัศน์โดยเฉพาะ และพยายามจัดจำนวนนักเรียนต่อการดูโทรทัศน์หนึ่งเครื่องไม่เกิน 40 คน ส่วนตัวครูควรศึกษาหนังสือคู่มือก่อนดูรายการโทรทัศน์ศึกษาทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ทางเทศบาลนครกรุงเทพควรจัดให้มีการอบรมครูผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความสามารถในการใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนแก่ครูอาจารย์ใหญ่ควรจัดให้มีห้องสำหรับดูโทรทัศน์โดยเฉพาะ และพยายามจัดจำนวนนักเรียนต่อการดูโทรทัศน์หนึ่งเครื่องไม่เกิน 40 คน ส่วนตัวครูควรศึกษาหนังสือคู่มือก่อนดูรายการโทรทัศน์ศึกษาทุกครั้ง

Thesis Title : Competency of Municipal School Teachers in Utilizing Educational Television.

Name : Miss Vanida Chantruchirakorn.
Department Audio-Visual Communication.

Academic Year : 1972.

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study is to find out the competency of Municipal School teachers in utilizing Educational Television and to compare this finding to the standard competency so as to know in what way the teachers should improve their competency.

Procedure

1. Standard competency is gathered from various reference books.
2. Completed questionnaires, filled out by Municipal School teachers, are tabulated and presented by means of percentage and mean.

Results

The competency of Municipal School teachers is somewhat below the standard competency. These teachers need to know more about utilizing Educational Television in general and about managing rooms for viewing television.

Suggestions

Bangkok Municipality should provide training for school teachers in order to augment their competency in utilizing Educational Television. The principals should provide the room for television viewing. The teachers, themselves, should consult teacher's guides before the programs.

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความสามารถในการใช้โทรทัศน์การศึกษาของครูในโรงเรียนเทศบาล" นี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้คอยแนะแนวทางการศึกษาวิจัยและชี้แจงเคลาด้อยคำสำนวนตลอดจนการสื่อความคิดออกมาให้ตรงตามความต้องการมากที่สุด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร หัวหน้าแผนกวิชา โสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำปรึกษามาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ อาจารย์ สุภาพ วาดเขียน อาจารย์แผนกวิชาวิจัยการศึกษา ผู้ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำปรึกษาค้นหาการวิเคราะห์ข้อมูล และอาจารย์ กุศล สุจรรยา ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพ ผู้ซึ่งให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในการดำเนินงานศึกษาวิจัยตลอดมาด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่และครูโรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็น ซึ่งช่วยให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้งเพื่อน ๆ ทั้งหลายที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

วนิดา จันทบุรีจาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความ.....	7
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	8
คุณค่าของการศึกษาวิจัย.....	9
2 โทรทัศน์กับการศึกษา.....	10
ความเป็นมาของโทรทัศน์การศึกษา.....	10
ประเภทของโทรทัศน์ศึกษา.....	18
แบบของการส่งโทรทัศน์.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 โทรทัศน์ศึกษาในโรงเรียน.....	29
ประเภทของเครื่องรับโทรทัศน์.....	29
การติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ในห้องเรียน.....	30
ระยะดูใกล้สุดและไกลสุด.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
พื้นที่สำหรับการดูโทรทัศน์	36
จำนวนผู้ดูโทรทัศน์ที่สัมพันธ์กับเครื่องรับ	38
การจัดวางที่นั่ง	41
4 มาตรฐานความสามารถของครูที่ใช้โทรทัศน์ศึกษาในห้องเรียน	56
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโทรทัศน์การศึกษา	56
ประเภทของโทรทัศน์การศึกษา	56
ระบบของการส่งโทรทัศน์	57
จุดมุ่งหมายในการใช้โทรทัศน์การศึกษาและหน้าที่ของครู	57
ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครูโทรทัศน์	59
การเตรียมห้องเรียนและการติดตั้งเครื่องรับ	60
ความสามารถทางด้านเทคนิค	61
ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติเบื้องต้นของเครื่องรับ	61
ความสามารถในด้านการใช้เครื่องรับ	62
ความสามารถในการดูแลรักษาเครื่องรับ	62
ความสามารถในการซ่อมแซมเครื่องรับ	62
ความสามารถในด้านการใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน	63
การเตรียมการเบื้องต้น	63
การใช้คู่มือประกอบการสอน	64
การเตรียมตัวก่อนเรียนทางโทรทัศน์	66
ขณะที่เรียนทางโทรทัศน์	67
หลังจากการเรียนทางโทรทัศน์	68
การวัดผลการเรียนของนักเรียนทางโทรทัศน์	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	วิธีดำเนินงานการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
	การสร้าแบบสอบถาม.....	71
	การเลือกตัวอย่างประชากร.....	71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
6	อภิปรายผลการวิจัย.....	107
7	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	113
	บรรณานุกรม.....	116
	ภาคผนวก.....	119
	ประวัติการศึกษา.....	133

รายการตารางประกอบ

ตาราง	หน้า
1. เพศและอายุของครูที่ตอบแบบสอบถาม	75
2. วุฒิต่างการศึกษาของครูที่สอนโดยใช้โทรทัศน์	76
3. ระยะเวลาที่สอนโดยใช้โทรทัศน์ของครู	77
4. วิชาที่สอนโดยใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนของครู	78
5. ชั้นเรียนที่ครูสอนโดยใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน	79
6. ความรู้ทั่วไปของครูผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน	80
7. ผู้ซ่อมแซมเครื่องรับโทรทัศน์เมื่อเสียหรือชำรุด	81
8. ขนาดของเครื่องรับโทรทัศน์ที่นักเรียนใช้ดู	82
9. จำนวนนักเรียนต่อโทรทัศน์หนึ่งเครื่อง	83
10. สถานที่ดูรายการโทรทัศน์ศึกษาของนักเรียน	84
11. การติดตั้งของเครื่องรับโทรทัศน์	85
12. ตำแหน่งของจอโทรทัศน์กับระเคียบสายตาของผู้ดู	86
13. ลักษณะการนั่งดูโทรทัศน์ของนักเรียน	87
14. รูปแบบการนั่งดูโทรทัศน์ของนักเรียน	88
15. ระยะนั่งดูโทรทัศน์ใกล้สุดของนักเรียน	89
16. ระยะนั่งดูโทรทัศน์ไกลสุดของนักเรียน	90
17. สภาพของแสงสว่างในห้องดูโทรทัศน์	91
18. ความชัดเจนของเครื่องรับโทรทัศน์	92
19. การดูรายการโทรทัศน์ของนักเรียนเมื่อต้องเสียเวลาซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์	93
20. เวลาของบทเรียนทางโทรทัศน์	94
21. เวลาที่สอนวิชาในชั้นเรียนของครู	95

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22. สิ่งที่เป็นที่เรียนทางโทรทัศน์ ใช้อ่านช่วยให้ตามความคิดเห็นของครู	96
23. วิธีใช้หนังสือคู่มือการสอนทางโทรทัศน์ของครู	97
24. เวลาที่ครูได้รับหนังสือคู่มือการสอน	98
25. เวลาที่ครูใช้หนังสือคู่มือการสอน	99
26. ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับคู่มือการสอนทางโทรทัศน์	100
27. เนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือคู่มือการสอนทางโทรทัศน์	101
28. วิธีปฏิบัติของครูก่อนดูรายการโทรทัศน์	103
29. วิธีปฏิบัติของครูขณะดูรายการโทรทัศน์	104
30. วิธีปฏิบัติของครูภายหลังดูรายการโทรทัศน์	105
31. การใช้อุปกรณ์การสอนประกอบบทเรียนทางโทรทัศน์	106